MOSAICO VIII 2021
ISSN 2384-9738

Catilina in Ciceronem*

GAIA TARTAGLIONE

Tutti conoscono da secoli gli attacchi di Cicerone contro Catilina nel 63 a.C., ma solo noi abbiamo anche le parole del 'dissoluto' uomo di Roma contro il principe del foro. Ma si sa, la storia la fanno i vincitori. Ma cosa aveva in mente davvero Catilina? La scoperta che abbiamo fatto – ne siamo certi – darà molto da fare agli storici…

Quo usque tandem tolerabimus, Cicero, dictaturam tuam? Qui postulas ut difendas Romam si interius malum tu et tua optimatum acies et factio nobilitatis estis? Paucorum potestas longum tempum administravit rem publicam. Nos autem nullo momento aestimati sumus, semper istis obsecuti sumus! Potestas, opulentia honoresque vobis sunt; pericula, clades, curae atque inopia nobis! Ad mortem me, consul, duces, at nonne mors melior sit quam vita in miseria infamiaque? Adducis me in iudicium prae effrenata audacia atque conspiratione! Res publica tam proba quam certamen non

* Il presente lavoro è la rielaborazione di un compito di 'realtà' la cui consegna recitava: «Immagina di essere Catilina che in senato risponde alle accuse di Cicerone: scrivi il discorso in latino».

est: in statutis legibus illa non ludetur. Hoc vero iam cognovistis propter tuam factionem nobilitatis, tunc ego in culpa non sum! Ego invero civitatem non corrumpo, contra populi animum Romani excito, cum illi bona futura proposita ostendam. Mihi autem ubicumque adiutores sunt, totorum illorum Caesar et Crassus mihi favent, qui fortissimi viri aexistimati sunt, cum tu nihil consul concludas! Times me quoniam parati ad pugnandum iuventutes, magnanimi et boni viri atque milites mihi favent, ut res publica ab alia potestate renovetur. Ego autem paratus sum ad exstinguendos vos, qui rei publicae malum estis! Utrum ego, S. Catilina, ortus ab Sergesto qui comes Aeneae, nostrae urbis conditoris, fuit, maximus Romae hostis sum an tu, T. Cicero, qui nepos cecerorum agricolae est et mentiris, cum dicas ex populari factione te esse et sub falsa omnium concordia potestatem paucorum celes? Ubi in bello ad patriae concordiam fuisti, pater patriae? Tu, ignave homo, qui Romam in carcere mutavistis tuis timoribus, invero consulem esse mereris atque me coram populo ad mortem duces? Tu etiam potes me

ISSN 2384-9738

delere, at te solum delebis! Ego enim publice dico a toto populo te invisum esse! Tua dictatura Romae alia non est nisi imbecillitas atque temeritas atque ignavia atque mala voluptas atque imperitia egis; quod egistis, tantum commodo tuo fecistis! Quibus rebus nos non moriemur, quoniam iuventatis vigor et tenaces animi in nobis sunt! Libertatis honorisque spes nobis sic animant, ut non ab aliquo hoste in aliquo tempore reprimamur!